

Finnmarkseiendommen
Finnmárkkuopmodat

Vår dato/Min bealvi
09.07.2009

Deres dato/Din bealvi

Vår ref./Min čuj.
09/01027 SPA
700

Deres ref./Din čuj.

MILJØVERNDEPARTEMENTET
POSTBOKS 8013 DEP

0030 OSLO 1

UTTAELSE TIL FORSLAG TIL ENDRINGER I FRILUFTSLOVEN

Finnmarkseiendommen/Finnmárkkuopmodat (FeFo) viser til høringen og til vår e-post til departementet hvor vi gjør oppmerksom på at FeFo ikke står på adresselisten for høringen.

Finnmarkseiendommen/Finnmarkkuopmodat (FeFo) overtok 1.7.2006 hjemmelen til all grunn i Finnmark som daværende Statskog SF forvaltet. FeFo forvalter grunnen i tråd med finnmarksloven og all annen relevant lovgivning, herunder friluftsløven.

FeFo støtter i hovedsak de forslag til endringer som er foreslått, men har likevel følgende innspill.

§ 5 Høstingsdelen av allemannsretten

FeFo støtter forslaget om å innta bestemmelsene fra straffeloven § 400 inn i friluftsløven. Jevnlig dukker dette opp som problemstillinger og allmennheten har få eller ingen forutsetninger for å tilegne seg kunnskap om disse høstingsmulighetene i dag.

FeFo vil likevel stille spørsmål om bestemmelsen er klar nok i forhold til det en ønsker å lovfeste. Det dukker stadig opp nye anvendelsesmuligheter for naturprodukter noe som innebærer økt kommersiell interesse og der påfølgende intensiv utnyttelse. Det kan igjen innebære en overbeskatning som vil bryte med prinsippene om en bærekraftig ressursforvaltning. Bestemmelsene i § 5 er slik FeFo forstår lagt opp slik at allmennheten skal kunne nytte dette til privat/personlig bruk og ikke i kommersielt øyemed. FeFo ber likevel om at man vurderer om det er behov for en presisering i forhold til dette i § 5 slik at det ikke oppstår tvil om hva allemannsretten gir rett til.

FeFo gjør for øvrig oppmerksom på at finnmarksloven § 25 gir enhver adgang til å plukke multer til egen husholdning på FeFo-grunn, som utgjør ca 96 % av Finnmark fylke. I høringen er det vist til særlige regler for statens grunn i Finnmark, men disse ble opphevet ved ikrafttreddelsen av finnmarksloven 1.7.2006. I forhold til allemannsretten er det § 25 som er den sentrale lovbestemmelsen i finnmarksloven.

§ 9 Rasting og telting

FeFo er usikker på om det er riktig å fjerne 150 metersregelen fra § 9. Dette begrunnes med at allmennheten er en sammensatt gruppe. Avhengig av hvor man er oppvokst og for øvrig er vant med vil det som for noen er i tilstrekkelig avstand fra bebodd hus eller hytte være utilstrekkelig for andre. Bestemmelsen om 150 gir en standard som er lett å forholde seg til.

FeFo forstår ellers endringene i § 9 dit hen at man utvider retten til telting ved å innta også lignende innretninger for midlertidig overnattig. Formålet med dette er at også bobiler skal omfattes av hensynsreglene i bestemmelsen. Samtidig oppfatter FeFo at § 9 nå vil gi rett til å sette opp og bruke store telt, eksempelvis stativlavvu, venorgamme, lagstelt og lignende. I Finnmark er det i forbindelse med det motoriserte friluftslivet en omfattende bruk av slike store, tunge og kraftige telt som er utstyrt med parafin- eller vedovn. Særlig på vårvinteren nyttes disse til overnatting i forbindelse med isfiske langs snøskuterløypene. Langs enkelte vann har det vært registrert opptil 40 teltleire hvor det i noen tilfelle også er satt opp spesialkonstruerte telttuedoer. Slike teltleirer kan i mange tilfelle stå på samme plass fra februar til begynnelsen av mai.

Hittil har FeFo som grunneier ikke oppfattet disse teltene som telt i friluftslovens forstand, men med den foreslåtte lovendringen må det kunne tolkes slik at denne type telt vil bli omfattet av § 9. I den grad dette er å feiltolke bestemmelsen i forhold til hva den gir rett til ber vi om at man vurderer om det er behov for en presisering.

§ 35 Inngrepsløyve

Endringene innebærer slik FeFo forstår økte muligheter til å iverksette merking av ruter og turstier. Grunneier kan motsette seg merking, men siste ledd har bestemmelser om at merking uansett kan gjennomføres.

FeFo vil her bemerke at nyetablering av en tursti på FeFo-grunn kan innebære endret bruk av utmark. Finnmarksloven forutsetter at FeFo som grunneier skal vurdere hensynet til samiske interesser iht. finnmarksloven § 4 og Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark før tillatelse eventuelt gis. FeFo er også pliktige til å varsle berørte rettighetshavere før det gis tillatelse til tiltak som kan få rettslige eller faktiske konsekvenser for dem.

Det er pr. dato allerede en slik sak i Finnmark hvor den norske turistforeningen (DNT) har søkt om å etablere flere nye turstier over Finnmarksvidda, bl.a. fra Kautokeino til Nordkapp. Berørte rettighetshavere, dvs. de ulike reinbeitedistriktene med sine utøvere har vært negative da stiene vil bidra til økt ferdsel og dermed økte forstyrrelser for reindrifta. I denne saken må hensynet til samiske reindriftsinteresser veies opp mot allmennhetens interesser.

Denne saken belyser problemet med hvordan bestemmelsene i friluftsloven § 35 skal praktiseres i forhold til finnmarksloven §§ 4 og 18 og også reindriftsloven § 65. I forhold til FeFos ansvar iht. finnmarksloven kan det stilles spørsmål om hensikten med saksbehandlingen tatt i betraktning at kommunen eller departementet kan overprøve dette er hensiktsmessig. Spørsmålet blir om ikke friluftmyndighetene selv bør vurdere virkningene for berørte samiske interesser jf. finnmarkslovens § 4 før eventuell tillatelse til tilrettelegging blir gitt.

Forhold som ikke er nevnt

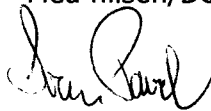
De nye bestemmelsene i § 5 skal bidra til å rydde opp i reglene rundt allmennhetens rett i utmark. FeFo vil stille spørsmål om ikke også retten til å fyre bål herunder retten til å ta nedfallent virke til ved burde vært inntatt i denne bestemmelsen eventuelt som en egen bestemmelse. I dag finnes noen regler om bålfyring i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn § 8-2. Likevel dukker det ulike spørsmål i tilknytning til hva som er lov å gjøre. Blant annet er det ulike oppfatninger om hvor forbudet gjelder. Noen tror det gjelder i all utmark andre vet at det i eller i nærheten av skogsmark, uten at begrepet skogsmark er definert. Allmennheten oppfatter i stor grad retten til å fyre bål som en del av allemannsretten. Av den grunn burde retten vært klart definert og aktsomhetsbestemmelsene klargjort. De færreste kjennet til forskriften hvor disse bestemmelsene står i dag.

Engangsgriller som settes rett ned på marka skaper i mange tilfelle like stor risiko for brann som bål. I tillegg ødelegges vegetasjonen ved at den svies i stykker. Miljømessige utgjør også engangsgriller et stort problem ved at de kastes i naturen. Det bør vurderes om det er mulig å regulere bruken av disse i utmark ved bestemmelser i friluftsloven.

Andre utfordringer i forhold til allmennhetens utøvelse av allemannsretten

FeFo forvalter et meget stort landareal, ca 46.600 km², hvor hoveddelen utgjøres av utmark i friluftslovens forstand. Svært mange er klar over hvilke rettigheter de har til ferdsel og opphold i utmark. Dessverre er det færre som er klar over de plikter de har iht. friluftsloven § 11 til å etterlate seg stedet i ryddig og god stand. FeFo ber departementet vurdere behovet for økt informasjon om dette i forbindelse med informasjon som vi regner med kommer når lovendringene er vedtatt.

Med hilsen/Dearvvuođaiguin

Sverre Pavel
eiendomssjef

Kopi:
Utmarkssjefen